

The United States of America

อเมริกามีอะไรดีบ้าง

พศ.พุทธรชาติ ราชปรีชา

อเมริกาอะไรดีบ้าง

ผศ. พุทธชาติ ราชปรีชา

ดู ชื่อเรื่องแล้วหลายท่านคงเดาถูกว่าเรื่องนี้น่าจะโปร (pro) อเมริกา จะสรุปอย่างนั้นก็ได้ เพราะโดยธรรมชาติของทุกอย่างบนโลกนี้มี 2 ด้านเสมอ มีดำก็ต้องมีขาว มีดีก็ต้องมีเลว มีเกิดก็ต้องมีตาย อเมริกาก็เช่นกัน มีทั้งด้านดีและไม่ดี การเรียนรู้ที่มีประโยชน์ ควรจะเรียนรู้ทั้ง 2 ด้าน แต่อย่างไรก็ตาม ดิฉันคิดว่าถ้าเราเรียนรู้และรับรู้สิ่งดีด้านเดียว บางครั้งมันก็น่าสนใจไม่น้อย เท่าที่สังเกตหลายท่านได้เขียนถึงอเมริกาทั้งสองด้านมามากพอควร ดิฉันก็ลองเสนอด้านดีด้านเดียวบ้าง

ดิฉันมีโอกาสไปอเมริกา (ในความหมายตรงนี้เป็นภาษาอังกฤษ คือ The United States of America) หลายครั้ง รวมทั้งครั้งที่อยู่นานที่สุด ก็คือ ครั้งที่ไปเรียนต่อปริญญาโท แต่อย่างไรก็ตาม ครั้งที่ได้น้ำได้เนื้อมากที่สุดก็คือครั้งที่ได้ทุนรัฐบาลอเมริกันไปเรียนนิเวศวิทยาอเมริกันศึกษา (American Studies) เมื่อปี 1995 เพราะครั้งนี้ แม้ช่วงเวลาจะสั้นกว่าครั้งไปเรียนปริญญาโท แต่มีโอกาสได้ความรู้ที่ค่อนข้างลึก และได้สัมผัสเรื่องราวที่ประทับใจหลายอย่าง

เพื่อความสะดวกและง่าย ในการเสนอเรื่องราว ดิฉันขอแบ่งเรื่องราวเป็น ตอน ๆ

ตอนที่ 1 เมือง Chicago

ชื่อโครงการที่ดิฉันเข้าร่วม คือ UIC American Studies Summer Institute ศูนย์การเรียนการสอนอยู่ที่ UIC ซึ่งย่อมาจาก University of Illinois at Chicago ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ อยู่ในเมือง Chicago รัฐ Illinois อยู่ทางตอนกลางของสหรัฐอเมริกา

ผู้อำนวยการโครงการ ให้เหตุผลว่าที่เลือกเอา Chicago เป็นที่ตั้งของศูนย์ในการเรียนการสอนวิชานี้เพราะเป็นเมืองที่จะเห็นความเป็นอเมริกันได้อย่างชัดเจน และสูงกว่าเมืองอื่นในสหรัฐเป็นศูนย์รวมของคนหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นคนผิวขาว ผิวดำ และผิวสี จึงเป็นเมืองที่มีวัฒนธรรมหลากหลายแต่ก็อยู่รวมกันเป็นอเมริกันได้

Chicago เป็นเมืองที่เก่าแก่เมืองหนึ่งที่มีการบุกเบิกมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 ได้รับการวางผังเมืองอย่างดีเยี่ยมมาเป็นร้อย ๆ ปี มีอาคารที่มีรูปทรงเป็นอิสระ เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง แต่ละอาคาร ไม่ว่าจะอาคารเก่า หรือใหม่ก็ตาม จะมีการถ่ายทอดบอกเล่า และเป็นลายลักษณ์อักษรว่าใครเป็นสถาปนิกสร้างเมื่อใด มีเหตุผลอย่างไรในการออกแบบอย่างนั้น ซึ่งอาจารย์ที่สอนพวกเราเมื่อบรรยายให้ฟัง ในช่วงเช้าในห้องเรียน ช่วงบ่ายก็จะพาเราไปเยี่ยมชมอาคารจริง ทำให้น่าสนใจมาก และเป็นที่น่าสังเกตว่าสถาปนิกของเขาจะไม่ลอกเลียนซึ่งกันและกัน จะมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองอย่างน่านับถือ แต่เพราะความที่มีอาคารเป็นตึกสูง ๆ เป็นร้อย ๆ ชั้น Chicago ก็เลยกลายเป็นป่าคอนกรีต และเป็นสาเหตุหนึ่งที่นักวิทยาศาสตร์วิเคราะห์ว่าทำให้ Chicago ร้อนจัดในฤดูร้อน และทำให้คนตายเพราะความร้อน ปี 2538 มีคนตายวันเดียว คือ วันที่ 13 ก.ค. 38 (ดิฉันก็อยู่ใน Chicago ด้วยเช่นกัน แต่รอดตาย) วันเดียวมีคนตายมากกว่า 500 คน ในฤดูหนาวที่หนาวจัด ถ้ามีลมพัดก็อาจหนาวถึง -54°F เพราะ Chicago เป็นคำศัพท์ที่หมายถึง เมืองที่มีลมจัด Chicago มีตึกสูง ๆ มากมาย และมีตึก Sears Tower เป็นตึกที่สูงที่สุดในโลก มีความสูงถึง 441.29 เมตร (สูงกว่าตึก World Trade Center ในกรุง New York ที่สูงเป็นอันดับ 2 ของโลก คือ สูง 411.58 เมตร)

Chicago แบ่งถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นโซน คือ โซนตะวันตก และเหนือ มักจะเป็นพวกผิวขาว ทางใต้จะเป็นพวกผิวดำ การแบ่งแยกผิวยังรุนแรงพอสมควร ซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นปัจจัยทำให้ราคาของบ้านที่พักอาศัยต่างกันมาก แม้จะมีลักษณะใกล้เคียงกัน จำนวนห้องเท่ากัน แต่ถิ่นที่อยู่ต่างกัน เช่น ถ้าอยู่ในถิ่นคนขาวก็จะแพงกว่าถิ่นที่คนดำอาศัยอยู่เป็น 2 เท่า ดังนั้น บางครั้งพวกทำธุรกิจ ที่ดินและบ้านก็มีวิธีการแปลก ๆ อาจารย์ที่สอนเขาเล่าให้ฟังว่า บางครั้งพวกนี้ต้องการบ้านที่เขาหมายปองไว้ เขาก็จะจ้างคนดำให้มาอยู่บ้านข้าง ๆ แล้วพวกนี้ก็ไปเคาะประตูบ้านที่เขาต้องการชื่อว่าให้รับขายบ้านเสียนะ เพราะคนดำเริ่มเข้ามาอยู่แล้ว ถ้าข้าราชการจะตกกว่านี้แน่ แล้วก็จะเสนอราคาซื้อที่เจ้าของบ้านขาดทุน คนขาวก็ตกใจรับขายบ้านย้ายหนี เพราะกลัวคนดำจะมาอยู่มากขึ้นราคาก็จะตกมากกว่านี้ ดังนั้นถึงแม้ว่าคนดำจะมีการศึกษาสูง แต่ก็ไม่อาจไปอยู่ในสังคมคนขาวได้ เพราะ “equal right” ในสหรัฐอเมริกา หมายถึง มีทุกอย่างเท่าเทียมกันต่างคนต่างมี แต่ไม่ได้หมายความว่ามาใช้ของร่วมกัน

ตอนที่ 2

ประชากรใน Chicago

ประชากรใน Chicago และซานเมืองมีประมาณ 12 ล้านคน มีมากเป็นอันดับ 2 ของสหรัฐ (อันดับหนึ่ง คือ New York) แม้ประชากรของ Chicago จะมีมากกว่ากรุงเทพฯ และมากกว่าประเทศสิงคโปร์ แต่ระบบการขนส่งมวลชนของ Chicago ดีมาก มีรถไฟใต้ดิน รถไฟลอยฟ้า รถไฟธรรมดา รถโดยสารประจำทางมากมายหลายสาย บรรทุกคนจากซานเมืองเข้าสู่ down town ได้อย่างรวดเร็วและที่ละมาก ๆ มีถนนสำหรับรถยนต์ เป็นถนนคู่ขนานกันจากเหนือไปได้มากกว่า 20 สาย และตะวันออกไปตะวันตก รวม 50 สาย หมายถึงว่า ถ้าเราอยู่ทางเหนือจะไปทางใต้มีถนนให้เลือกถึง 20 เส้นทางที่จะไปสู่เส้นทางใต้ มีทางด่วนอีกมากมายนับไม่ถ้วน **ภาษีทุกเหรียญ**ที่เกิดจากประชาชนไม่รั่วไหล นำมาพัฒนาจริง ๆ ค่าโดยสารรถไฟใต้ดินก็ไม่แพง ตีตัวครั้งเดียวต่อได้ทุกสาย ตราบใดที่ยังไม่ออกจาก

สถานี นั่งทั้งวันก็ได้ ราคาเพียง 1.25 เหรียญ ถ้าจะต่อรถโดยสารประจำทางก็ตีตั๋วครั้งเดียวรวมกับรถไฟใต้ดินหรือรถไฟลอยฟ้า รวม 1.50 เหรียญ เมื่อเทียบกับรายได้ก็นับว่าถูกมาก

แม้คนอเมริกันจะมีรถยนต์เกือบทุกคน แต่คนใน Chicago และซานเมืองไม่นิยมขับรถไปทำงาน ผู้ที่อยู่ซานเมืองจะขับรถไปจอดที่สถานีรถไฟใต้ดิน หรือลอยฟ้า หรือรถไฟธรรมดา แล้วก็ต่อรถดังกล่าวไปทำงาน เพราะค่าจอดรถซานเมืองวันละ 3 - 4 เหรียญ แต่ใน down town ราว ๆ 10 เหรียญ หรือมากกว่านั้น แม้ที่จอดรถของมหาวิทยาลัยของรัฐ เช่น UIC นักศึกษาและอาจารย์จะต้องเสียค่าจอดรถวันละ 5 เหรียญเท่าเทียมกัน เพราะ UIC อยู่ใกล้ down town ค่าจอดรถจึงแพงทำให้นักศึกษาและอาจารย์ไม่นิยมขับรถไปมหาวิทยาลัย แต่นั่งรถไฟใต้ดินหรือรถลอยฟ้าไปแทน

การจราจรของ Chicago จึงไม่เป็นปัญหาหนักเหมือนกรุงเทพฯของเรา เพราะเขาพยายามสร้างระบบขนส่งมวลชน ไม่ใช่ขนส่งมวลชนอย่างเดียว บางวันเราจะเห็นภาพแปลกตา เช่น เห็นผู้หญิงทำงานแต่งชุดสูทสวยงาม สะพายกระเป๋าสวยราคาแพง แต่เดินทางโดยใช้ Rolling Blade ถีบไปตามทางเท้า ชั่วโมงเร่งด่วนเราจะเห็นผู้หญิงสวมชุดสวย ๆ ลงจากรถไฟใต้ดินบ้าง รถลอยฟ้าบ้าง รถไฟบ้างซึ่งเกือบทุกคนสวมรองเท้ากีฬา สวมถุงเท้า และเดินอย่างเร่งรีบเป็นกิโลเมตรเพื่อจะไปทำงาน เพราะถ้าคอยรถโดยสารประจำทางก็จะช้า เดินจะเร็วกว่า และพอไปถึงสำนักงาน ก็จะเปลี่ยนเป็นสันสูง เป็นสาวเปรี้ยวปกติ ซึ่งภาพนี้ตรงกันข้ามกับสาว ๆ ไทย ที่สวมรองเท้าสันสูงขึ้นรถโดยสาร และพอถึงสำนักงานก็เปลี่ยนเป็นรองเท้าแตะ

การจอดรถในที่ห้ามจอดเป็นเรื่องใหญ่มาก เพราะทุกคนที่จอดฝ่าฝืนจะถูกรถยกของตำรวจยกไป เจ้าของรถต้องตามไปเสียค่าปรับ แพงมากทีเดียว เลยไม่ค่อยมีคนเสี่ยงเพราะเสียเงินลูกเดียว “เส้น” ไม่มีให้ใช้ ธุรกิจที่จอดรถจึงเป็นธุรกิจทำเงินได้ดี เพราะคนอเมริกันไม่ค่อยได้ใช้ “เส้น” และมี “วินัย”

ตอนที่ 3 มหาวิทยาลัยใน Chicago

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในรัฐ Illinois รัฐเดียวทั้งของรัฐและเอกชนมีประมาณ 100 สถาบัน อยู่ใน Chicago ประมาณ 50 สถาบัน อยู่ใน Suburbs (ชานเมือง) ของ Chicago และเมืองอื่น ๆ อีกประมาณ 50 สถาบัน

การแบ่งประเภทของสถาบันอุดมศึกษา โดยดูเรื่องงบประมาณที่ได้รับมาสนับสนุนสถาบันก็จะแบ่งได้หลายประเภท เช่น

State and locally supported ได้รับงบประมาณจากทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น

District supported ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลท้องถิ่น

Independent สถาบันของเอกชน หรือมูลนิธิหรือองค์กรทางศาสนาให้ทุนอุดหนุน

ถ้าจะดูว่าสถาบันการศึกษาใดเป็นของรัฐหรือเอกชน บางครั้งชื่อก็อาจบอกแต่บางครั้งก็ดูไม่ออก เช่น

Illinois State University รัฐบาล

Illinois College เอกชน

Illinois Wesleyan University เอกชน

Kaskaskia College รัฐบาล

Kendall College เอกชน

University of Illinois at Chicago รัฐบาล

University of Chicago เอกชน

ความนิยมการเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาระดับสูงขึ้นอยู่กับชื่อเสียงของสถาบันนั้นๆ เช่น ในรัฐ Illinois การเข้าเรียนที่ University of Chicago จะยากกว่าและดูดีกว่าเข้าเรียนที่ University of Illinois at Chicago * (ข้อมูลการเข้าเรียนจากหนังสือ Peterson's Applying to Colleges and Universities in the United States.

A Handbook for international students, 5th Edition, Peterson's Guides, Princeton. New Jersey USA 1991)

ในฐานะที่คราวนี้ดิฉันได้เข้าเป็นศิษย์เก่าของ University of Illinois at Chicago UIC ก็ขอเล่าและให้รายละเอียดเฉพาะที่ UIC ที่ซึ่งดิฉันเรียน กิน นอน อยู่ 4 สัปดาห์ และได้รับ Certificate จากที่นี่

UIC เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐอยู่บนเนื้อที่ 204 เอเคอร์ (ประมาณ 510 ไร่) อยู่ทาง West ค่อนไปทางใต้ของ Chicago ไม่ไกลจาก Down town หรือ Loop มากนัก เดินจาก UIC ไป Down town Chicago ใช้เวลาประมาณ 20 นาที UIC เป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่มหาวิทยาลัยหนึ่ง

UIC ได้งบประมาณของปี 1995 ประมาณ 900.5 ล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 22,962.7 ล้านบาท (คำนวณเป็นเงินไทยเอาเองนะคะ) เงินจำนวนนี้เป็นเงินงบประมาณจากรัฐบาลเพียง 33% นอกนั้นก็ประมาณ 67% มาจากเงินค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาของ นศ. จากการบริจาคของศิษย์เก่าและมูลนิธิต่าง ๆ (ข้อมูลจากแฟ้มเอกสารที่ได้รับแจกตามโครงการ American Studies) เรื่องการหา "เงิน" สนับสนุนงบค่าใช้จ่าย ดิฉันได้รับฟังจากนักศึกษามหาวิทยาลัย Yale คนหนึ่ง จะเล่าให้ฟังว่าถ้าเขาอยากได้ตึกเรียนเขาก็จะไปหาเศรษฐีและชักชวนพูดคุยเสนอเงื่อนไขจนเศรษฐีนั้นรับได้ก็จะได้ตึกมา หรือจะขอทุนอย่างอื่นก็ทำนองเดียวกันทุกคน "ช่วย" กันหมด ได้คนประเภทหนึ่งบอกว่า "ไม่มีเงิน" จึงทำอะไรไม่ได้นั้นหายาก มีแต่ถ้าหากต้องการ "เงิน" แล้วจะได้อย่างไร มหาวิทยาลัยของเขาโชคดีกว่าเราตรงที่มีคนตั้งคำถามว่า "เราจะหาเงินสนับสนุนกันอย่างไรดี" ไม่ใช่ถามว่า "เงินมีไหมที่จะให้ทำงานชิ้นนั้นนะ"

ปี 1995 มีนักศึกษาประมาณ 25,000 คน มีอาจารย์และบุคลากร ตลอดเจ้าหน้าที่ (Faculty and staff) 11,000 คน สาขาวิชาเอก ในระดับปริญญาตรี 92 สาขา ระดับปริญญาโท 88 สาขา ระดับปริญญาเอก 51 สาขา UIC เป็นมหาวิทยาลัยที่มีผลงานวิจัยอยู่ในระดับต้นของสหรัฐ (ในสหรัฐจะวัดความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

ด้วยผลงานด้านวิจัยด้วยส่วนหนึ่ง: ผู้เขียน) UIC มีชื่อเสียงทางกีฬาออกก๊และบาสเกตบอลมีกีฬาประเภทอื่น ๆ อีกที่มหาวิทยาลัยส่งเข้าแข่งขันระดับชาติอีกมากกว่า 15 ประเภท (ข้อมูลจากแฟ้ม) เขาจะมีการส่งเสริมกีฬาที่น่าสนใจและแตกต่างจากบ้านเราคือ ช่วงภาคฤดูร้อน ที่โรงเรียนประถมและมัธยมปิดภาคเรียนช่วงมิถุนายนถึงสิงหาคม เขาจะรับสมัครเยาวชนจากระดับประถม-มัธยม เข้าค่ายกีฬา ช่วงที่ดิฉันไปก็ได้พบกับเยาวชนเข้าค่ายกีฬาสเกตบอล โดยให้ใส่เสื้อ UIC และพักอยู่ใน UIC เลย ช่วงเข้าค่ายกีฬาและมีการสอนและทำกิจกรรมอยู่หลายวัน

ดิฉันได้เข้าพักในหอพักของ UIC ตั้งแต่วันแรกไปถึง ดิฉันเข้าพักในฐานะนักศึกษาของ UIC มีสิทธิเหมือนกับนักศึกษาคนอื่น ๆ แต่กลุ่มของเราได้เพิ่มสิทธิพิเศษกว่า คือ เรามีโทรศัพท์ในห้องนอน ห้องนอนหนึ่งเรานอนเพียงคนเดียว เรามี Common Room เฉพาะเพิ่มจาก น.ศ. ปกติ เรามีครัวทำอาหารเฉพาะแต่เรายังคงใช้ห้องครัวรวมของน.ศ. อื่น ๆ ได้อีก

หอพักของอาคาร UIC เป็นอาคาร 6 ชั้น มีห้องพักเป็น Cluster คือมีประตูกั้นเข้าห้องนอน 1 ประตูใช้ร่วมกันและก็มีประตูเข้าห้องนอนของตัวเอง Cluster หนึ่งจะมี 3-4 คน แต่ในห้องนอนจะมีเพียงคนเดียว เนื่องจาก UIC อยู่ค่อนข้างโชนทิศใต้ของ Chicago ซึ่งเป็นถิ่นที่จะต้องระวังตัวทาง UIC จึงมี ร.ป.ภ. ประจำห้องพักที่ประตูทางเข้า 3 คน ส่วนมากเป็นผู้หญิงผิวดำ (African American) ตัวโต ๆ

ในห้องนอนเขาจะจัด Assitance Guide ไว้ให้ ซึ่งก็เหมือนกับการปฐมพยาบาล โดยใช้อักษรเพราะข้างในจะมีคำแนะนำเรื่องการเข้าพัก เรื่องการใช้โทรศัพท์ เรื่องการบริการ เรื่องอาหารการกิน เรื่องการเดินทาง การจอดรถ การให้บริการรถเมล์ของมหาวิทยาลัย เบอร์โทรศัพท์ที่จำเป็น และที่สำคัญคือ แผนที่ของมหาวิทยาลัย เราต้องอ่านอย่างละเอียดละออ ถ้าไม่อ่านเมื่อออกจากห้องจะกลับเข้าไม่ถูก เพราะหอพักนี้ทางเข้า-ออก พอ ๆ กับเดินวนเขาวงกต วันแรกดิฉันออกจากห้องพักไปข้างนอก พอจะเข้ากลับเดินไม่ถูกเพราะมันเหมือน ๆ กันหมด

บริเวณหอพักชั้นล่างจะมีห้องอาหาร (Canteen) ห้องนั่งเล่น ร้านขายหนังสือ ร้านขายของ ไปรษณีย์ห่างไปหน่อย ชั้นใต้ดินก็มีสระว่ายน้ำมาตรฐาน โรงยิม โรงหนัง (โรงละคร) ห้องประชุมมีบันไดเลื่อน ห้องกิจการนักศึกษา และอีกมากมาย

อาคารเรียนและอาคารสำนักงานของ UIC มีรูปร่างประหลาด ๆ เพราะสถาปนิกจะมีปรัชญาในการออกแบบของตนเอง บางอาคารไม่มีหน้าต่างเลย ผู้ออกแบบให้เหตุผลว่าต้องการให้เป็นธรรมชาติ (อาจารย์ผู้สอนให้ข้อมูล) บางอาคาร ก็มีห้องเหมือนเดินเขาวงกต วกไปวกมา อย่างเช่น มีอยู่วันหนึ่งเรามีโอกาสไปเรียนในอาคารเรียนที่เหมือนเขาวงกต ตอนเราเข้าห้องเรียน เราก็นัดกันไปพร้อมกับอาจารย์ แต่พอเข้าเรียนมีเพื่อนคนหนึ่งออกไปเข้าห้องน้ำ พอจะกลับเข้ามาใกล้ไม่ถูก ต้องให้คนมาส่ง ทั้ง ๆ ที่อยู่ในอาคารเดียวกันห้องก็ไม่มากนัก

ห้องสมุดของ UIC ใหญ่โตมาก มีหนังสือประมาณ 1.6 ล้านเล่ม ระบบการค้นหนังสือใช้ระบบ Computer มีเครื่อง Computer ประมาณ 400 เครื่อง วัชรบริการนักศึกษา ก็คราวนี้แหละที่ทำให้ดิฉันยอมรับและเห็นความจำเป็นของการรู้จักใช้ Computer

UIC กว้างมาก รถเมล์ระหว่างอาคารจึงต้องนำมาใช้ ทาง UIC จะจัดรถเมล์ของ U. เอจ วิ่งทุก 5 นาที ระหว่าง ชม. เร่งด่วน และทุก 15 นาที บริการตั้งแต่เช้าจนถึงเที่ยงคืน โดยวิ่งระหว่างคณะ ดิฉันทดลองนั่งจากจุดเริ่มและกลับมาที่เดิมใช้เวลาประมาณ 1 ชม. ใครจะขึ้นก็ได้ไม่เสียเงินอย่าลืมนะคะในปี 1995 กับจำนวนนักศึกษาเฉลี่ยคนหนึ่งประมาณ 1 ล้านบาทต่อหัว (รู้สิว่าสถาบันราชภัฏคนละประมาณ 250 บาทต่อหัว) เขาจึงทำได้

UIC มีถนน 4 เลน ล้อมรอบทั้ง 4 ด้าน อาจารย์และน.ศ. อเมริกันทุกคนจะมีรถยนต์ใช้เพราะราคารถยนต์ถูกมากเมื่อเทียบกับรายได้ ดังนั้นรถยนต์ใน UIC ก็มีหลายหมื่นคัน แต่การจราจรไม่มีปัญหาใน U. เพราะที่จอดรถ จะไม่อยู่ใกล้อาคารเรียนเลย ที่จอดรถจะห่างจากอาคารเรียนเป็นครึ่งกิโล หรือเป็นกิโลค่าจอดรถใน UIC ก็ไม่เบา ทุกคนไม่ว่าอาจารย์หรือนักศึกษาต้องจ่าย 5 เหรียญต่อวัน

เท่าเทียมกัน ก็เลยแก้ปัญหาเรื่องการจอดรถได้บ้าง เพราะถ้านั่งรถไฟใต้ดินหรือเดิน จะถูกกว่า อาจารย์ที่สอนพวกเราไม่ขับรถมาเลยเพราะหาที่จอดรถยาก เขาจะนั่งรถไฟ ใต้ดินมาแทน นาน ๆ จึงจะขับรถมา หรือไม่ก็อยู่นอกเมืองที่รถไฟใต้ดินไปไม่ถึง จึงต้องขับรถมา

ตอนที่ 4

อาจารย์และการเรียนการสอน

โครงการ American Studies Institute มีอาจารย์สอนประจำ 4 ท่าน คือ DR. PETER B.HALES สอนวิชา American Culture. DR.HALES เป็น Professor ด้านนี้ มีผลงานการเขียนหนังสือที่มีชื่อหลายเล่ม สอนประจำอยู่ที่ UIC ท่านที่ 2 คือ DR.CHRISTIAN MESSENGER สอนวิชา Literature เป็น Professor จากภาควิชาภาษาอังกฤษ มีชื่อเสียงด้านการเขียนหนังสือเช่นกัน สอนประจำอยู่ที่ UIC ท่านที่ 3 คือ DR.WILLIAM PETERMAN สอนวิชา URBAN SIMULATION อาจารย์ก็มีผลงานด้านการเขียนหนังสือ เขียนบทความอีกเช่นกัน ท่านสุดท้ายคือ DR. STAN HOWARD สอนวิชา LAW AND POLITICS IN AMERICAN เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขา American Constitution Law and Statutory Employment Law สอนประจำอยู่ที่ De Pual University ใน Chicago นอกจากนี้ ก็มีการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญอีกหลายสาขามารายายเป็นครั้งคราว

การจัดอันดับของมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาหลายแบบเช่น ดูจากผลงานการวิจัยของอาจารย์ หนังสือที่พิมพ์เผยแพร่ของอาจารย์ ฯลฯ การดูที่ปริญญาของอาจารย์ก็เป็นอีกแบบหนึ่ง มหาวิทยาลัยดัง ๆ แพง ๆ ที่มีชื่อเสียงมาก เช่น Yale University เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนในรัฐ Connecticut อาจารย์ที่สอนทุกคน หรือ 100 % มีปริญญาเอกและตำแหน่งทางวิชาการ เช่น ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์กันทั้งนั้น ที่ UIC อาจารย์ปริญญาเอกมีเพียง 90 % เพราะ UIC เป็นมหาวิทยาลัยที่ยังไม่ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ต้น ๆ แต่เป็น

มหาวิทยาลัยที่กำลังเติบโตและจะกลายเป็นที่นิยมเช่นกัน รายได้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยไม่สูงนัก ปีหนึ่งประมาณ \$ 80,000 ซึ่งถือว่าเป็นรายได้ปานกลางสำหรับคนที่มีความรอบค้ว

วันแรกๆไปถึงเขาก็ให้พักผ่อน วันรุ่งขึ้นช่วงเช้าก็เป็นการปฐมนิเทศโดย Director และผู้ช่วย ทั้ง 2 ท่านนี้ก็แต่งตัวด้วยชุดสากล และชุดทำงานสวยงาม เพราะเป็นทางการ ช่วงเย็นก็มีการจัดเลี้ยงต้อนรับโดยจัดที่โรงแรมระดับ 5 ดาว กลางเมือง Chicago เริ่มด้วย Cocktail ก่อน ตอนนั้นทุกคนต้องซื้อเครื่องดื่มของตนเอง ดิฉันโชคดีที่เพื่อนชาวฝรั่งเศสซื้อให้ แต่ทราบว่ายแพงมาก ลักพักหนึ่งก็เข้านั่งประจำโต๊ะทานอาหาร เป็นอาหารฝรั่งเต็มรูปแบบ ผู้ที่มาร่วมงาน คือ อาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ไม่ว่าจะป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ก็จะได้รับเชิญมาหมด ทุกคนจะ Dress Up ผู้ชายก็สวมชุดสากล ผู้หญิงก็ชุดราตรีเต็มรูปแบบดูหรูหรา

วันต่อมาเขาก็จัด Tour of Campus นำชมบริเวณมหาวิทยาลัยและรอบ ๆ ด้านนอก ซึ่งก็เป็นเมืองกลาย ๆ เพื่อจะแนะนำผู้เรียนว่าในมหาวิทยาลัยมีอาคารอะไรบ้าง อาคารไหนทำอะไร จะใช้บริการอะไร ที่ไหน จะกินอาหารได้ที่ไหนบ้าง Office ของอาจารย์อยู่ตรงไหน ไปพบได้เมื่อไรบ้าง และเขาก็จะแจก MAP ของมหาวิทยาลัยประกอบการ TOUR พร้อม Brochure ที่มีรายละเอียดที่สำคัญที่ น.ศ. จำเป็นต้องรู้ ถ้าใครไม่อ่าน แต่เพียงถามเจ้าหน้าที่เขาก็จะส่ง MAP กับ Brochure ให้ทันที **คนมีการศึกษาคงต้องอ่าน** ไม่มีเสียงตามสาย สิ่งเหล่านี้น่าสนใจมาก

วันที่ 3 ช่วงเช้าผู้เรียนก็ไปทำบัตรนักศึกษาของ UIC ไปถ่ายรูปที่เครื่อง Computer และกรอกบัตร คอยราว 3 นาที ก็ได้บัตรนักศึกษาเป็นสีสวยงาม ออกมาเลย บัตรนักศึกษาสำคัญมาก การเข้าอาคารบางอาคาร ถ้าไม่มีบัตรอาจเข้าไม่ได้ และการใช้บริการหลายอย่างไม่ว่าห้องสมุดก็ต้องใช้บัตรนักศึกษาสำหรับยืมหนังสือ จะไปยืมน้ำที่สระว่ายน้ำถ้าไม่มีบัตร น.ศ. ต้องจ่าย ช.ม. ละ \$ .3 แต่ถ้ามีบัตรก็ฟรี พอตกช่วงบ่าย ก็เริ่มการเรียนการสอนตามโปรแกรม

การเรียนการสอน อาจารย์จะเตรียมการสอนอย่างดี แต่วิธีสอนก็ใช้แบบบรรยาย บางวิชาก็เขียนกระดานเต็มพริต และจะขาดเสียมิได้ คือ การ Discuss เนื้อหาของแต่ละวิชา เขาได้ส่งให้ผู้เรียนทางไปรษณีย์ล่วงหน้าก่อนการเดินทาง 2 - 3 สัปดาห์ ตั้งแต่ผู้เรียนอยู่ในประเทศของตัวเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้อ่านก่อน อาจารย์จะให้ที่บ้านทุกวัน อ่านหนังสือกันเป็นสิบ ๆ เล่ม ช่วงเวลา 2 - 3 วัน เพื่อจะได้มา Discuss ในชั้นเรียนได้ แต่เวลานักอาจารย์จะเตรียมการสอนมาอย่างดี บรรยายได้ดีมาก เข้าใจง่าย น่าสนใจ ทุกวิชาจะมีการบรรยายควบคู่กับ Field Trip ทำให้การเรียน การสอนน่าสนใจ ประทับใจ จำได้ง่าย และได้รับความรู้จริง ๆ จากการพูดคุยก็ทราบว่า น.ศ.อเมริกันในระดับปริญญาตรีเดี่ยวนั้นเขียนหนังสือไม่เป็นภาษา คือไม่รู้เรื่องก็มีอีกมากมาย เพราะอาจารย์ที่สอนท่านหนึ่ง ท่านเล่าให้ฟังว่า ท่านสอน Writing ท่านตรวจการบ้าน Writing ของ น.ศ. ปรากฏว่า บางคนเขียนแล้วไม่รู้เรื่องเลย จากตรงนี้ทำให้เรารู้ว่าอาจารย์ระดับ DR. ในมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาเขายังตรวจการบ้านอยู่อีก ! อ้อ ! อาจารย์ที่เข้าห้องสอนสายหาค่อนข้างยาก แต่ผู้เรียนที่ชอบเข้าห้องสอนสาย คือ ชาติเยอรมัน จนอาจารย์ล้อว่าเข้าเยอรมันสายอีกแล้ว ไทยไม่เคยสายเลย

การแต่งกายของอาจารย์ ตามที่เล่าแล้วว่าถ้าเป็นพิธีการ อาจารย์มักจะสวมชุดสากล (หรือสูท) หรือแต่งตัวเรียบร้อย และแต่งตัวดีมาก แต่ในเวลาสอน เช่น วันแรกอาจารย์หลายท่านเข้ามาด้วยกางเกงขาสั้น เสื้อ T-Shirt แต่สวมรองเท้าสูงเท้าเรียบร้อย เล่นเอาผู้เรียนตกตะลึงไปตาม ๆ กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกยุโรป พอดตกคำเราก็ก็นั่งวิจารณ์อาจารย์กันถึงเรื่องแต่งกายของอาจารย์อเมริกัน พอรุ่งเช้าปรากฏว่าอาจารย์ทุกท่านมาในชุดเรียบร้อยหมด คิดว่าน่าจะมีใครบอกเรื่องนี้และอาจารย์ก็เข้ามาบอกว่า ช่วงนี้อากาศร้อนจัด อาจารย์ก็แก่แล้ว อยากรองตัวสบาย ๆ เพื่อให้แลดูหนุ่มขึ้น แต่ถ้าผู้เรียน (พวกเรา) ไม่สบายใจ ไม่เห็นด้วย เขาก็จะเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเห็นว่าอเมริกันเขาจะให้เกียรติซึ่งกันและกัน ให้ความเคารพต่อกัน

แม้จะเป็นผู้เรียนก็จะได้รับเกียรติและจะได้รับการรับฟังซึ่งน่าทึ่งมาก ตั้งแต่นั้นมาอาจารย์ก็แต่งตัวเรียบร้อย เพื่อให้ผู้เรียนรับได้ เรียนด้วยความสบายใจ แต่ผู้เรียนเองก็มาในชุดหลากหลาย ขาสั้น ทั้งผู้หญิงผู้ชาย ก็ไม่มีใครบ่น แต่ถ้าอาจารย์บ่นก็ไม่ว่าจะต้องเปลี่ยนแปลงเช่นกัน

ตอนที่ 5

อาหารการกินใน Chicago

หลายคนคงเคยได้ยินมาว่าอาหารการกินใน USA ค่อนข้างแพงกว่าประเทศไทย จะว่าอย่างนั้นก็ได้แต่ถ้าพิจารณาโดยรวม ๆ ดูจากรายได้สุทธิ ก็ยังคิดว่าไม่น่าจะแพงนัก แม้ Chicago จะเป็นเมืองใหญ่ แต่ก็มีอาหารหลายราคาให้เลือก ขึ้นอยู่กับฤดูกาล สถานที่ แหล่งที่ขาย จะแยกเรื่องอาหารดังนี้ คือ อาหารสด ผัก และผลไม้พวกหนึ่งกับอาหารที่ขายอยู่ในร้านอาหารอีกพวกหนึ่ง

อาหารสด ผัก และผลไม้ อาหารทั้ง 3 ประเภทนี้ค่อนข้างถูก เช่น เนื้อไก่ล้วน ๆ (Boneless Chicken) 1 ปอนด์ (ประมาณครึ่ง ก.ก.) ก็ซื้อได้ในราคาตั้งแต่ 1.25 - 1.99 เหรียญ ก็ราว 30 - 50 บาท (ปี 1995) แต่ถ้าไก่เป็นตัวก็จะราว ก.ก. ละ 40 - 60 บาท เนื้อวัวก็ตัวราว ก.ก. ละ 100 กว่าบาท หมูเนื้อแดงบดก็ราว ก.ก. ละ 50 - 70 บาท ขนมปังราคาถูกกว่าบ้านเรา ไซโกโหลหนึ่งก็ 60 เซนต์ ก็ราว 15 บาท ก็ถูกกว่าบ้านเราอีก นมสดก็ราคาพอ ๆ กับบ้านเรา ถ้าดูภาพรวมแล้วจะเห็นว่าอาหารหลักของประชาชนราคาจะถูกพอที่คนมีรายได้น้อยจะซื้อหาได้ตามอัตภาพ

อาหารประเภทผักและผลไม้ ถ้าซื้อตามฤดูกาลจะพอกับบ้านเรา ยกเว้นผลไม้บางประเภทจะถูกกว่ามาก เช่น องุ่นไม่มีเมล็ด (Seedless Grapes) ปอนด์ละ 99 เซนต์ กิโลกรัมหนึ่งก็ราว 50 บาท แตงโมปอนด์ละ 16 เซนต์ กิโลกรัมละ 32 เซนต์ ก็ราว 8 บาท กล้วยหอมหัวหนึ่งก็ราว 15 บาท ผลไม้ที่กล่าวทั้งหมดสวยงามน่าทาน ดินแดนเองก็ซื้อองุ่นไม่มีเมล็ดทานทุกวันเพราะถูกดี มะม่วงก็ไม่แพง ผลโตราว 2 - 3 ผล ต่อ 1 ก.ก. ก็ตกผลละ 20 บาท หวานเสียด้วย แคนตาลูปตกกิโลกรัมละ 10 บาท การซื้อหาต้องขยันอ่านโฆษณา และตัดคุปอง เพราะจะได้ราคาถูกลงไปอีก

อาหารสำเร็จรูปอาหารกระป๋อง เป็นที่นิยมมาก เพราะเปิดกระป๋องใส่จากเอา
เข้าไมโครเวฟ 3 นาที 1 นาที ก็ทานได้เลย ถูกมาก ๆ อย่างเช่น Pizza สำหรับ 4 คน
ถาดหนึ่งก็ราว 1 เหรียญ ก็ราว 25 บาท เป็น Pizza แซ่แข็งแล้วเอามาเข้าไมโครเวฟ
2 - 3 นาที ก็ทานได้ร่อยพอ ๆ กับไปทานที่ร้าน อ้อ ! ไมโครเวฟเครื่องหนึ่งก็ราว
100 เหรียญ คือ 2,500 บาท ทุกบ้านมีหมด (* ปี 1995)

อาหารในร้านอาหาร อาหารประเภทนี้แพงพอสมควร แม้จะทานใน Can-
teen (โรงอาหาร) ของมหาวิทยาลัยก็ตกราวมื้อละ 3 - 5 เหรียญ ยกเว้นจะทาน Hot
dog หรือแฮมเบอร์เกอร์ ชุดเดียวก็ราว 1 เหรียญ ตอนไปทานวันแรกยังเลือกอาหาร
ไม่เป็นก็โดนเข้ามื้อละ 5 เหรียญ 3 มื้อก็ปาเข้าไป 15 เหรียญ (แต่ได้เบียร์เลี้ยงค่าอาหาร
ราววันละ 40 เหรียญ) ยิ่งไปกินอาหารในภัตตาคารยิ่งแพงเหมือนบ้านเรา แต่ดีหน่อย
ที่เราสั่งเป็นจาน ๆ ก็ตกราว 7 - 15 เหรียญ ต่อ 1 จาน เช่น จะทานสเต็ก จานหนึ่งก็ราว
10 - 20 เหรียญ นาน ๆ ถึงจะไปทานเพราะถ้าทานทุกวันเงินที่ได้จะไม่พอ แต่พวก
ฝรั่งเศษชอบกินอาหารข้างนอก ก็เลยได้ยินเสียงป่นว่าเงินจะหมดก่อนใคร ๆ

อาหารไทยใน Chicago เป็นอาหารที่เป็นที่นิยมของชาวอเมริกัน
ทุกคนจะรู้จัก แต่น่าเสียดายที่พ่อครัว แม่ครัวในร้านอาหารไทยมักจะไม่ใช้คนไทย
แต่เป็น เม็กซิกัน จีน ลาว เขมร และเวียดนาม ถึงแม่เจ้าของจะเป็นคนไทย
แต่ก็จ้างพ่อครัวเม็กซิกัน เพราะเขาบอกว่านิสัยดีกว่า ไม่เรื่องมาก รสชาติอาหาร
ก็เลยเพี้ยนไปบ้าง บางร้านยิ่งแย่กว่านั้น ทั้งร้านไม่มีคนไทยเลย เจ้าของเป็นเวียดนาม
พ่อครัวก็เม็กซิกัน รสอาหารออกมาก็เลยตลก ดินันเจอเข้ากับตัวเอง เพราะเห็นชื่อร้าน
เขียนเป็นภาษาไทยก็เลยเดินเข้าไปถามหาเจ้าของร้าน ก็คุยภาษาไทยกับเขา พูดได้
นิดหน่อยเท่านั้น พอถามว่ามาจากจังหวัดไหน เขาก็ตอบว่าจากหาดใหญ่ และไม่เคยไป
กรุงเทพฯ ก็เลยแกล้งถามว่า อยู่ตรงไหน ก็อึก ๆ อัก ๆ มาทราบภายหลังว่าเป็นเวียดนาม
แล้วหลอกว่าเป็นไทย

รสชาติอาหารไทย เป็นเพราะคนชาติอื่นไม่ใช่ไทยแท้ รสชาติก็พุดง่าย ๆ ว่า
ไม่อร่อย บางร้านหวานจืด เช่น มีอยู่ร้านหนึ่งที่ดิฉันไปทานใน Washington D.C.

แกงเขียวหวาน หวานจ้อย พอดิฉันเรียกเจ้าของมาคุยเขาก็ตอบว่าฝรั่งชอบ แต่พอกคุยกับฝรั่งเขา บอกว่า อาหารไทยหวานเกินไปเลยไม่น่าทาน ถ้าไม่หวานก็คงดี เพราะดิฉันเคยชวนเพื่อนอเมริกันบางคนไปทานอาหารไทย เขาตอบว่า “ไม่ชอบเพราะอาหารไทยหวานเกินไป”

การบริการอาหารไทย ถ้าเราสั่งเป็นชุด เช่น ต้มยำกุ้ง ข้าวเปล่า แกงไก่ วิธีเสิร์ฟของร้านอาหารไทยเกือบทั่วอเมริกาจะยกต้มยำกุ้งมาก่อน พอลูกค้าทานต้มยำกุ้งหมด เขาก็ยกชามต้มยำกุ้งออกไปแล้วก็มาเสิร์ฟข้าวเปล่าแล้วตามด้วยแกงไก่ ดิฉันก็เรียกเจ้าของร้านมาอีก แล้วถามเขาว่าทำไมทำประหลาดแบบนี้ เขาก็บอกว่าที่นี่เป็นอเมริกา ต้องทำอย่างนี้ คุณมาจากเมืองไทยคงไม่ทราบธรรมเนียม ดิฉันก็บอกว่าเราเป็นคนไทยก็ควรจะนำธรรมเนียมไทย ธรรมเนียมการรับประทานอาหารไทยมาเผยแพร่ ไม่ใช่มารับธรรมเนียมเขา เขาก็เถียงว่าต้มยำกุ้งเป็นซุป การเสิร์ฟอาหารซุปรู้ก็ต้องเสิร์ฟก่อน ซ่างทุเรศสิ้นดี เพราะความทุเรศอย่างนี้ เพื่อนของดิฉันเกือบถูกส่งเข้าโรงพยาบาล เพราะดิฉันเชิญเขาไปทานอาหารไทย ทางร้านก็เสิร์ฟต้มยำกุ้งก่อน เพื่อนก็ลงมือเลย ตักซอแรกเข้าปาก ปากแทบไหม้พอง เพราะเผ็ดอย่างววายร้าย นอกจากหวานกับเผ็ดแล้วจะหารสประเภทกลมกล่อมนั้นก็หาไม่ถ่ยนัก ถ้าเราไม่รู้แหล่งคนไทยในอเมริกา น่าจะทำอะไรสักอย่างเพื่อแนะนำการทานอาหารไทยอย่างถูกต้องและรสชาติที่ถูกต้องด้วย

ราคาอาหารไทย บางร้านก็ราคาพอ ๆ กับบ้านเรา คือ ตักชามละ 4 เหรียญ ก็ 100 บาท ทานกัน 5 คน ก็ราว 500 - 600 บาท แต่บางร้านก็แพง อาจจะได้ชามละ 9 - 10 เหรียญ คือ ข้าวเปล่า 1 จาน = 11 เหรียญ กับ 1 อย่าง 4 - 10 เหรียญ ก็คำนวณเอาเองว่าเท่าไร แต่โดยส่วนรวมก็พอกับประเทศไทย (แต่ปัจจุบันค่าเงินบาทเปลี่ยนไปมากแล้ว คำนวณเอาเองนะคะ)

ดังนั้น เหล่านี้แหละที่ทำให้คนไทยที่ไปทำงานในอเมริกามีเงินเหลือส่งกลับประเทศไทย เพราะรายได้มากกว่ารายจ่าย ถ้าไม่พุ่มเฟือยจนเกินไป เพราะอาหารการกินโดยส่วนรวมแล้วถ้าคิดเปรียบเทียบกับรายได้อาจจะเห็นว่าถูกกว่า

ตอนที่ 6

วัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของคนอเมริกัน

ประชากรของ USA จะมีหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ ตามที่ได้กล่าวแล้วในตอนที่ 2 ว่า Chicago นั้นมีคนหลากหลายเชื้อชาติ เพราะเหตุนี้ USA จึงเกิดทฤษฎี "Melting Pot" (Pot = หม้อ, Melt = หลอม) ในเรื่องของวัฒนธรรม คือ แม้จะมีความหลากหลาย แต่ทุกคนก็อยู่ร่วมกันเป็น American แต่บางทฤษฎีก็ว่า ควรจะเรียกว่า "Salad Bowl" หรือซามสลัด คือ ผักที่มารวมอยู่ในซามสลัด แต่ก็ยังมองเห็นได้ชัดเจนว่าในซามสลัดนี้มีผักอะไรบ้าง ก็แล้วแต่ว่าใครจะคิดอย่างไร อเมริกันก็คืออเมริกัน

การเรียกชื่อคนอเมริกันจะแตกต่างกันออกไป ตามพื้นเพและที่มาของคนนั้น ๆ เช่น

American เรียกอเมริกันที่เป็นคนขาวที่สืบเชื้อสายมาจากพวกอพยพรุ่นแรกที่มาจากยุโรป

African American เรียกอเมริกันผิวดำเป็นภาษาทางการ ถ้าใครไปเรียกเขาว่า Black หรือ Negro จะถือว่าเป็นการดูถูกเหยียดผิว ซึ่งคำนี้ค่อนข้างใหม่กับคนไทยที่ไม่คุ้นเคยกับอเมริกัน เพราะแม่แต่พิธีกร (Host) ของรายการตั้งรายการหนึ่งของ T.V. เมืองไทย ได้เชิญ Miss Universe ปี 1995 มาสัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษ แล้วมีคำถามเกี่ยวกับ พ่อ - แม่ ของ Miss Universe เธอก็ตอบว่า พ่อของเธอเป็น African American พิธีกรคนนั้นท่านแปลเสียหน้าตาเฉยว่า Miss Universe มีพ่อเป็นชาว African ความหมาย คือ African จากทวีปอาฟริกา แต่ African American ที่ Miss Universe ตอบ หมายถึง คนผิวดำใน USA ก็เลยเป็นคนละเรื่อง

Native American ก็เช่นเดียวกัน คือเป็นคำที่เป็นทางการ ใช้เรียกพวกอินเดียนแดงที่อาศัยอยู่ในทวีปอเมริกา ซึ่งเป็นคนดั้งเดิมของ USA นอกจากนี้ก็มีพวก Asian (ไทย, จีน, ญี่ปุ่น, เวียดนาม, ลาว, เขมร,

ฟิลิปปินส์ ฯลฯ) พวก Espanic แม็กซิกัน, ลาตินอเมริกันจากอเมริกาใต้)

เมื่ออเมริกันจะอ้างว่าไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ หรือ Class ก็ตาม แต่ความเป็นจริงแล้วยังคงมี อาจารย์ท่านหนึ่งบอกว่า Homer Hoyt (1935) ได้แบ่ง Class ของคนอเมริกันตามเชื้อชาติเดิมตามลำดับจากชั้นสูงไปหาชั้นต่ำดังนี้

1. English, Germans, Scotch, Irish, Scandinavians
2. Italians (Northern)
3. Bohemians
4. African Americans (Black)
5. Lithuanians
6. Greeks
7. Russians, Jews
8. Italians (Southern) Considered to be black
9. Poles
10. Mexicans

สมัยนั้นคน Asian คงยังไม่มากนัก ก็เลยไม่ได้รับการจัดอันดับให้

ถ้าแบ่งโดยใช้เศรษฐกิจหรือรายได้มาพิจารณา การแบ่งก็เหมือนประเทศอื่น ๆ คือ แบ่งเป็น 3 ชั้น High Class (ชั้นสูง) Middle Class (ชั้นกลาง) Low Class (ชั้นต่ำ) อาจารย์ผู้สอนท่านบอกว่าคนอเมริกันส่วนใหญ่จะเป็น Middle Class การจะเปลี่ยน Class ก็ง่ายมาก เพียงแต่ "Work hard earn more money" คือ ขยันทำงาน หาเงินก็เปลี่ยนเป็น Middle Class ได้

คนอเมริกันเท่าที่สังเกตและที่รู้จัก รู้สึกว่าถ้าเป็นคนรุ่นเก่า จะเป็นคนสมณะ ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ส่วนมากจะมีเงินเก็บ แต่คนรุ่นใหม่เริ่มไม่ชอบเรียนสูง ๆ จบระดับ High School ก็จะมีออกหางานทำและมีเพิ่มมากขึ้น

คนอเมริกันส่วนใหญ่จะทำงานหนักแต่ก็ใช้เวลาพักผ่อนโดยการไปเที่ยวต่างประเทศ (Middle Class) ประเทศที่คนอเมริกันนิยมไปก็มักจะเป็นประเทศในยุโรป

เช่น สเปน อิตาลี ฯลฯ และทวีปอเมริกา

คนอเมริกันใช้เวลาว่างหน้า T.V. มากพอควร Dr.Hales บอกว่าโดยเฉลี่ย
เด็กอเมริกันนั่งดู T.V. วันละ 5 ชั่วโมง

ตอนที่ 7

วัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของอเมริกัน American Children (เด็กอเมริกัน)

เด็กอเมริกันจะได้รับการเลี้ยงดูและการอบรมที่แตกต่างจากเด็กไทย
มากที่สุดทีเดียว เด็กอเมริกันจะได้รับการอบรมให้ช่วยเหลือตัวเองตั้งแต่เล็ก ถ้าครอบครัว
ใดที่ไม่ยากจน มักมีห้องนอนพอ เด็กจะถูกแยกห้องนอนตั้งแต่อายุ 3 - 4 เดือน
ไปนอนคนเดียวอีกห้องหนึ่ง (หลายคนคงเห็นเรื่องราวข้างบนนี้ไปบ้างแล้วจากภาพยนตร์)
เมื่อเด็กกว น โยเย เด็กจะร้องไห้จนหยุดร้องไปเองก็มี ทำให้เด็กเรียนรู้เรื่อง
การช่วยตัวเอง ไม่ค่อยกลัว รู้จักรับผิดชอบตัวเอง มีความมั่นใจในตัวเองสูง

หลายคนคงได้ยืมข่าว ๆ หนึ่งที่เกิดขึ้นในรัฐฟลอริดา ที่เด็กอายุ 3 ขวบ
กับน้องที่แบเบาะ ถูกจับไปเป็นตัวประกัน เรื่องเกิดขึ้นโดยที่ผู้ต้องโทษผู้ชายคนหนึ่ง
เข้าไปหาญาติผู้หญิงเพื่อจะขอเงิน แต่ได้รับการปฏิเสธและถูกตำว่า ผู้ต้องโทษคนนั้น
ก็เกิดบันดาลโทสะ เลยใช้มีดแทงญาติผู้หญิงจนตาย และจับลูกของผู้หญิงคนนั้น อายุ
3 ขวบ กับแบเบาะอยู่ ใส่รถขับหนีออกจากบ้านไป และต่อมาก็ทิ้งเด็กทั้งสองคน
นั้นไว้ข้างถนนใกล้ ๆ ชุมชนแห่งหนึ่ง เด็กอายุ 3 ขวบคนนั้นก็ลากตะกร้าที่น้องนอน
อยู่ด้วย ไปเคาะประตูบ้านหลังหนึ่ง เมื่อมีคนมาเปิดประตูรับ เด็กอายุ 3 ขวบนั้น
ก็เล่าได้เป็นเรื่อง เป็นราวว่าผู้ชายคนหนึ่งเอามีดปักอกแม่ และมีเลือด และแม่
ก็ไม่ยอมพูดกับเขา (เด็ก) เด็กบอกไม่ได้ว่าบ้านอยู่ตรงไหน แต่บอกชื่อโรงเรียน
ของเขาได้ จนตำรวจนำกลับบ้าน และจับคนร้ายได้ในที่สุดด้วยความเก่งของเด็ก 3
ขวบคนนั้น

เรื่องนี้ถ้าเรามองให้ดี ๆ จะเห็นว่าเด็กแก้ปัญหาได้โดยการช่วยตัวเอง ไปเคาะประตูบ้านชาวบ้านใกล้กับที่เขาถูกทิ้ง จนนำไปสู่การจับคนร้ายได้

อีกเรื่องหนึ่งหลายคนคงยังจำได้ว่า คนไทยทั้งประเทศเคยชื่นชมความเก่ง ความแปลกของอดีตนางสาวไทยและนางงามจักรวาล ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก ได้ เราชื่นชมว่าเขาเก่ง มีความมั่นใจในตัวเอง เขาฉลาด แปรจากคนไทยคนอื่น ๆ ก็เพราะคุณภรณ์ทิพย์ ใช้ชีวิตอยู่ใน USA ตั้งแต่ 5 ขวบจนโต เขาคือเด็กอเมริกัน ความรู้สึกนึกคิดทุกอย่างของเขาคืออเมริกัน ถ้าอยู่ใน USA คุณภรณ์ทิพย์ ก็ธรรมดาไม่แปลก เพราะเด็กอเมริกันทั่ว ๆ ไปก็เป็นอย่างคุณภรณ์ทิพย์นั่นแหละ กล่าวพูด กล่าวแสดงออก มีความมั่นใจในตัวเอง แต่เพราะเราไม่มีและไม่เป็นอย่างนั้น เราก็เลยที่เห็นเป็นของแปลก เลยชอบและคลั่งไคล้คุณภรณ์ทิพย์กันยกใหญ่

ตอนที่ 8

วัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของอเมริกัน : American Dreams

มนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของความเจริญทางด้าน วัตถุมากขึ้นอเมริกันก็เช่นกัน American Dreams หรือความใฝ่ฝันของคนอเมริกันก็หนีไม่พ้นจากเรื่องนี้ Dr. Peterman บอกว่าสมัยก่อน American Dreams คือ Go west and get land คือ ไปตะวันตก (ข้ามเทือกเขา Rocky ไปฝั่งรัฐ California ในปัจจุบัน) แล้วจับจองที่ดินหรือหาที่ดินเป็นของตนเอง หรือไม่ก็ You wear right dress and go to good school คือ แต่งตัวให้ถูกกาลเทศะและไปเรียนในโรงเรียนดี ๆ ต่อมา American Dreams ก็เปลี่ยนไป American Dreams ในปัจจุบันที่เด่น ๆ มีอยู่ 3 อย่าง คือ

1. มีบ้านเป็นของตัวเอง
2. มีงานทำ และ
3. ให้ลูก ๆ มีชีวิตที่ดี

Dr. Peterman เล่าให้ฟังว่าคุณแม่ของท่านไม่เคยสนใจเลยว่าท่านเรียนสูงถึงปริญญาเอก แต่สนใจเพียงว่ามีบ้านเป็นของตัวเองหรือเปล่า ราคาบ้านเท่าไร อยู่ในย่านใด มีงานทำไหม ดังนั้นท่านกล่าวว่า “To be real American you have to be the home owner” คือ จะเป็นคนอเมริกันแท้ ๆ ต้องมี “บ้าน” เป็นของตัวเอง

ปรัชญาหรือ Dreams ของอเมริกันให้ความสำคัญเรื่อง “บ้าน” มาก ดังนั้นจึงเกิดข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับเรื่อง “บ้าน” ที่แตกต่างกันและแปลก คือ

1. คนอเมริกันจะย้ายบ้านมากกว่า 5 ครั้งในชีวิต
2. คนวัยหนุ่ม - สาว และยังไม่มีการแต่งงานเป็นหลักฐานจะย้ายบ้านทุก 2 ปี หรือ 2 ปีครึ่ง ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเกี่ยวข้องกับเรื่องของการเศรษฐกิจ สังคมที่อยู่ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ครอบครัวอเมริกันจะเป็นครอบครัวแบบ Nuclear Family คือ มีเพียงพ่อ - แม่ - ลูก ไม่มีปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติคนอื่น ๆ อยู่ในบ้านเดียวกัน การย้ายบ้านจึงเกิดขึ้นได้ไม่ยากนัก ถึงแม้จะไม่อยู่ร่วมกันก็ตาม ปู่ - ย่า - ตา - ยาย เขาก็ติดต่อกันโดยใช้ Information Technology มาแทน เช่น โทรศัพท์ถึงกัน ส่ง V.D.O. ของหลาน ให้ปู่ - ย่า - ตา - ยาย ดู ติดต่อกันผ่าน Computer คือใช้ E-mail จึงทำให้ความสัมพันธ์คงเดิม โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ใกล้กัน การย้ายบ้านจึงทำได้ด้วยความสบายใจ

เมื่อ “บ้าน” เป็น Dream ของคนอเมริกัน ดังนั้น ธุรกิจขายบ้านจึงเป็นธุรกิจที่เด่นและเป็นที่นิยมที่สุดธุรกิจหนึ่งใน USA ทุกเมืองใหญ่ ๆ และไม่ใหญ่ ตามถนนใหญ่ ๆ ข้างตู้หนังสือพิมพ์ที่วางขายอยู่จะมีตู้หนังสือโฆษณาขายบ้านอยู่ข้าง ๆ รูปเล่มสวยงาม แจกฟรี มีรูปบ้านพร้อมบรรยายคุณภาพ ราคา ที่ตั้ง สถานที่ ติดต่อกันให้พร้อม ใครจะซื้อก็ดูจากหนังสือนี้ คนที่ทำธุรกิจนี้บางคนก็รวยได้ในเวลาอันรวดเร็ว

การจะพิจารณาเลือกซื้อบ้าน นอกจากจะดูที่ตั้งทำเล ดูลักษณะ ดูอายุของบ้าน ก็ต้องดูสนามหน้าบ้าน สนามหลังบ้าน บางบ้านถึงแม้จะเก่า แต่ถ้าเป็นบ้านที่ทางรัฐขึ้นบัญชีอนุรักษ์ ก็แพง บางถิ่นบ้านถูกขึ้นบัญชีอนุรักษ์เกือบทั้งเมือง เจ้าของบ้านจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ทั้งสิ้น จะซ่อมแซมก็ต้องขออนุญาต และต้องซ่อมให้เหมือนเดิม มิฉะนั้นจะผิดกฎหมาย เช่น บ้านของ Dr.Hales อยู่ในเมือง Evanston ซึ่งเป็น Suburb ของ Chicago เป็นเมืองที่มีมหาวิทยาลัย Top Ten ของ USA คือ Northwestern University ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่แพงมากตั้งอยู่ จึงถือว่าแถบนี้เป็นถิ่นแพงทั้ง ๆ ที่บ้านดูค่อนข้างเก่าและโทรม บ้านใหม่ ๆ สวย ๆ น่าอยู่กว่า และถูกกว่าก็มีอีกมาก แต่ท่านไม่ย้ายออก เพราะบ้านที่ท่านอยู่มีประวัติของบ้านและเป็นบ้านที่ทางการขึ้นบัญชีให้อนุรักษ์ เจ้าของก็ภูมิใจ กลับมามองประเทศไทยบ้าง เรากลับทำตรงกันข้าม คือ เรามักจะรื้อบ้านโบราณออกแล้วสร้างบ้านใหม่ รูปทรงแปลก ๆ ตามแบบของ Nouveaux riches (เศรษฐีใหม่) เราไม่เสียดายของเก่า ความสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ ยังมีได้รับการปลูกฝัง รัฐบาลเองแทบไม่ได้คิดถึงเสียด้วยซ้ำ สถาบันการศึกษาที่ดี คนของรัฐก็ดี ประชาชนทั่วไปก็ดี แทบไม่สนใจเรื่องนี้กันเลย

Thai Dreams ก็มี ดิฉันคิดว่า ปัจจุบันคงเป็น 1) บ้าน 2) รถ 3) ไปเที่ยวต่างประเทศสักครั้งหนึ่ง (ต้องเป็นประเทศที่นั่งเครื่องบินไปด้วยนะ) แม้ประเทศนั้นจะด้อยพัฒนาที่เรา โบราณสถานก็หาดูยาก แถมคนก็จนกว่า แต่ก็ยังเป็นต่างประเทศหรือเมืองนอกอยู่ดี

*****